

Za docentem Ladislavem Soukupem

Jen velmi těžko se píše rozloučení s dlouholetým přítelem a kamarádem. To platí i o odchodu docenta Ladislava Soukupa, který v pondělí 26. srpna 2024 navždy odešel po těžké nemoci. Měl jsem to štěstí, že jsem s ním mohl spolupracovat dlouhá léta, nejprve na katedře právních dějin a posléze na Ústavu právních dějin, který se mnou založil. Měl jsem proto dostatek příležitostí se s ním seznámit, poznat jeho charakter a jeho moravské

kořeny, které si přinesl z rodiny svého otce, sedláka. Bylo na něj vždy spolehnutí a neváhal říci svůj názor i v okamžiku, kdy mu hrozily nepříjemné postihy.

To se skutečně jednou odehrálo u prof. Vaněčka, autoritativního vedoucího, kterého neváhal kritizovat za dvojí publikaci téže studie. Byl jsem tehdy na katedře, když zřejmě rozčilený šéf prohlásil, že Soukupa vyhodí, a žádal, abych s tím vyslovil jako činitel odborů souhlas. Pokud si pamatuji, řekl jsem jen, že ho nepřijímá, a tudíž ho nemůže propustit. Kupodivu to stačilo, aby se šéf stáhl.

Soukupova odborná právněhistorická činnost se od samého počátku soustřeďovala na období první republiky, a to převážně na tiskové právo. Ovšem jeho cesta do právní historie byla složitá – nejprve pracoval ve veřejné správě a v roce 1966 ho prof. Vaněček přijal na katedru právních dějin jako asistenta. Odtud jeho cesta vedla, roku 1974, do tehdejší Vysoké školy SNB, do vedení její katedry právních dějin. Jeho působení a vliv na tamní odborný kolektiv s mimořádnou invencí popsal ve stati věnované jeho 80. narozeninám profesor Ladislav Vojáček.

Po založení Policejní akademie, kde už pro právní dějiny nebylo místo, se vrátil na pražskou právnickou fakultu, učil také na plzeňské fakultě, pracoval jako advokát. Skutečnou možnost uplatnění mu otevřel však až Ústav právních dějin, který mi pomáhal budovat a kde jsem mu mohl svěřit některé důležité funkce – tajemníka ústavu, redaktora Právněhistorických studií a spolupředatele významných mezinárodních konferencí. Účelem zřízení Ústavu právních dějin byla skutečnost, že právní dějiny na rozdíl od ostatních oborů právní vědy neměly svou organizační a vědeckou základnu, neměly své místo v Ústavu státu a práva AV. Vytvořili jsme tehdy s doc. Soukupem malý kolektiv právních historiků, který tvořila Karolina Adamová, Petra Skřejpková, Vladimír Kindl, Jiří Šouša jr. a René Petráš. K tomuto kolektivu se podle potřeb řešení odborných úkolů připojovali další pracovníci z historického ústavu AV ČR a z dalších pracovišť domácích i zahraničních. Klíčovou roli při organizování práce na řešení úkolů měl doc. Soukup, který také převzal redakci Právněhistorických studií, jediného odborného časopisu, který soustřeďoval výsledky práce jak českých, československých i zahraničních badatelů zaměřených na právní dějiny. Práce v ústavu dala doc. Soukupovi široké možnosti vědecké práce, jejímž výsledkem byla řada studií a sborníků: Příspěvky k vývoji právního řádu v Československu v letech 1945–1989, Vývoj práva v Československu v letech 1945–1989, Vývoj české ústavnosti 1618–1918, účast na grantovém projektu Vladislavské zřízení zemské. Publikoval také řadu studií věnovaných právnímu vývoji v první republice. Nelze zapomenout na jeho učitelské působení, včetně vedení diplomových prací. Byl oblíbeným učitelem, studenti oceňovali jeho korektní způsob zkoušení. Bude jim chybět jeho laskavý přístup.

Ve vzpomínce na docenta Soukupa nelze opomenout jeho rodinu, především jeho vzácnou manželku Zdeňku, která mu byla oporou i v nejtěžších chvílích, jeho dceru Marušku, vynikající mikrobioložku a právníka syna Martina. A nakonec i jeho rekreační chalupu, které ironicky nazýval „pastouška“. Když po odchodu některých přátel říkáme, že nám budou navždy chybět, o Ladislavu Soukupovi to platí zejména!

Karel Malý